

Asettamis päätös

27.10.2022

VN/27803/2022

VN/27803/2022-OKM-7

Ohjausryhmän jäsenet ja varajäsenet

Eläinlääkärikoulutusta koskevan selvityshankkeen asettaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt asettaa eläinlääkärikoulutusta koskevan selvityshankkeen. Hanke toteutetaan yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

Tausta

Helsingin yliopisto vastaa eläinlääkäreiden kouluttamisesta Suomessa. Eläinlääkäriin koulutus antaa valmiudet toimia erilaisissa tehtävissä. Suurin osa eläinlääkäreistä on kliinisessä potilastyössä tuotantoeläin-, pieneläin- tai hevoseläinlääkäreinä.

Eläinlääkärikoulutus on hyvin vetovoimainen. Vuosina 2018-2021 ensisijaisia hakijoita oli 1842 ja paikan vastaanottaneita 282. Näin ollen opiskelupaikan sai 15 % ensisijaisista hakijoista. Paikan vastaanottaneita on viime vuosina ollut noin 70 vuodessa. Koulutukseen hakeudutaan kaikista maakunnista. Opetus- ja kulttuuriministeriö ei aseta Helsingin yliopistolle erikseen eläinlääkärikoulutuksen tutkintotavoitetta, vaan eläinlääkärien tutkinnot kuuluvat laajempaan luonnontieteen sekä maa- ja metsätaloustieteen tutkintotavoitteeseen. Sopimuskaudella 2021-2024 tutkintotavoite on 860 ylempää korkeakoulututkintoa. Tämä on 60 korkeampi kuin kauden 2017-2020 tavoite.

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan ja maa- ja metsätalousministeriön arvion mukaan eläinlääkäreitä olisi tarvetta kouluttaa nykyistä enemmän. Vaikka tuotantoeläintilojen määrä on vähentynyt, eläinten määrä on kasvanut. Pieneläimiä ja hevosia on aiempaa enemmän. Lisäksi hallinnolliset muutokset ja työaikalainsäädännön muutokset lisäävät eläinlääkärien tarvetta. Eläinlääkäreitä on vaikeaa rekrytoida erityisesti tuotanto- ja valvontaeläinlääkäreiden tehtäviin. Tuotantoeläintilojen toiminta on tärkeää yhteiskunnan huoltovarmuuden näkökulmasta. Koulutusmäärät heijastuvat vaikeuksiin saada kliniseen työhön suuntautuvia eläinlääkäreitä. Pula koskee sekä tuotanto- ja valvontaeläinlääkäreitä että muita kliniseen työhön suuntautuvia eläinlääkäreitä. Eläinlääkärien rekrytointihaasteet ovat eurooppalainen ilmiö ja näkyvät erityisesti harvaanasuttujen alueiden rekrytointiongelmoina.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus eivät ole tuottaneet eläinlääkäreistä erillisiä tarvearvioita. Yliopistot päättävät tutkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikoista. Näin ollen eläinlääkärikoulutuksen aloituspaikoista päättää Helsingin yliopisto.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriön ja Helsingin yliopiston kanssa käydyissä alustavissa keskusteluissa on käynyt ilmi, että ministeriö ja yliopisto ovat tietoisia rekrytointihaasteista ja erityisesti valvonta- ja tuotantoeläinlääkärin tehtävissä ja pyrkineet omilla toimillaan jo helpottamaan tilannetta. Keskusteluissa ei ole ilmennyt tarvetta muuttaa perustutkintoon johtavan koulutuksen sisältöä valvonta- ja tuotantoeläinlääkäritarpeeseen vastaamiseksi. Suomalaista koulutusta pidetään tasokkaana ja sen antamia valmiuksia hyvänä. Yliopistojen uraseurantakyselyyn vuosina 2020-2021 vastanneet maisterit tyytyväisyys tutkintoon oli keskimäärin 4,9 kun kaikkien yliopistojen alojen maisterien tyytyväisyys oli 4,2. Tyytyväisyyttä arvoitiin asteikolla 1-6. Eläinlääkärikoulutuksen suorittaneet arvioivat myös koulutuksen tuottamat työelämävalmiudet hieman paremmiksi, kuin muut yliopistojen maisteritutkinnon suorittaneet keskimäärin. Suomen eläinlääkäriliiton opiskelijoille vuonna 2019 tekemän kyselyn perusteella pieneläinpraktiikka oli eläinlääkärityön kiinnostavin tehtäväalue, mutta tuotantoeläinpraktiikka ja eläin-suojelu seuraavaksi kiinnostavimmat tehtäväalueet.

Maa- ja metsätalousministeriön ja Helsingin yliopiston kanssa käydyissä alustavissa keskusteluissa on tullut kuitenkin esiin, että tuotanto- ja valvontaeläinlääkärien rekrytointiongelmien taustalla ovat riittämättömien koulutusmäärien lisäksi erityisesti työtehtäviin ja työpaikkoihin liittyvät vetovoimaongelmat. Haasteita ovat mm. raskas päivystystyö, palkkaus, työympäristöjen tarjoamat puutteelliset resurssit ja pienissä työyhteisöissä ja yksin tehtävässä työssä myös kollegiaalisen tuen puute.

Maa- ja metsätalousministeriön ja yliopiston suunnitteilla on luoda uusi erikoiseläinlääkärin koulutusohjelma erityisesti valvonnan ja eläinten hyvinvoinnin edistämisen sekä kunnaneläinlääkärin yleiseläinlääketieteellisen ja päivystysluonteisen työn tarpeisiin. Tavoitteena on, että näin vahvistettaisiin ko. alan urapolkuja ja alan osaamista. Yliopistoilla on laaja autonomia tutkintoon johtavan koulutuksen kehittämisessä.

Hankkeen organisointi

Hankkeen toteuttamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö ovat yhdessä päättäneet eläinlääkärikoulutusta koskevan selvityksen hankkimisesta FCG Finnish Consulting Group Oy:ltä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt asettaa selvityksen toteuttamisen ohjaamista varten ohjausryhmän.

Selvityksen tehtävänä on:

- 1) Tuottaa arvio eläinlääkärikoulutuksen määrällisistä koulutustarpeista ottaen huomioon eläköityminen, nykyiset koulutusmäärät ja arvio eläinlääkäritoiminnan tulevaisuuden tarpeista
- 2) Arvioida sitä, riittävätkö nykyiset eläinlääkärikoulutusmäärät tuleviin tarpeisiin ja ehdottaa miten tarvittaessa eläinlääkärikoulutuksen koulutusmääriä voidaan muuttaa työelämän tarpeiden näkökulmasta kestäväälle tasolla.
- 3) Arvioida mahdollisia muita syitä eläinlääkärien rekrytointiongelmiin ja tehdä ehdotuksia eläinlääkärien veto- ja pitovoiman kehittämiseksi ottaen huomion alueelliset tarpeet ja erityyppisten eläinlääkärityön alat. Osana tätä tulisi ottaa huomioon, miten työhyvinvointia tukemalla, opiskelijoiden ohjauksella, nuorten ja yksin työskentelevien eläinlääkärien mentorointia ja mahdollisilla muilla toimilla voidaan parantaa eläinlääkärien saatavuutta, erityisesti tuotantoeläinlääkärien ja valvontaeläinlääkärien tehtävissä.
- 4) Arvioida mahdollisia muita koulutuksen kehittämisen toimia, joilla erityisesti tuotantoeläinlääkärien ja valvontaeläinlääkärien saatavuutta voitaisiin parantaa.

Toimikausi ja määräaika

Hankkeen toimikausi on 24.10.2022- 31.12.2022

Ohjausryhmän jäsenet ja varajäsenet

puheenjohtaja, johtaja Jonna Korhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö

varapuheenjohtaja, neuvotteleva virkamies Kajsa Hakulin, maa- ja metsätalousministeriö

koulutuspoliittinen vastaava Joanna Martikainen, Eläinlääketieteen kandidaattiyhdistys ry, varajäsenenä Anton Vormisto, Eläinlääketieteen kandidaattiyhdistys ry

professori Antti Sukura, Helsingin yliopisto, varajäsenenä apulaisprofessori Anna Mykkänen, Helsingin yliopisto

puheenjohtaja Katri Kiviniemi, Suomen eläinlääkäriliitto, varajäsenenä Isa Hallman, Suomen eläinlääkäriliitto, varajäsenenä Päivi Lahti, Suomen eläinlääkäriliitto

hallintopäällikkö Marko Niemi, Helsingin yliopisto, varajäsenenä opintoasiainpäällikkö Terhi Kemilä, Helsingin yliopisto

asiantuntija Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto, varajäsenenä asiantuntija Susanna Kumpulainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto

erityisasiantuntija Kaisa Mäntynen, Kuntaliitto

opetusneuvos Sanna Hirsivaara, opetus- ja kulttuuriministeriö

Ohjausryhmän kokoonpanossa ei toteudu naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 §:ssä säädetty vaatimuksen julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanosta. Ohjausryhmä edustaa keskeisiä eläinlääkärikoulutuksen sidosryhmiä ja eläinlääkäri palvelujärjestelmän asiantuntijoita. Jäseniä ehdottaneet organisaatiot eivät ehdottaneet jäseniksi riittävästi miehiä.

Ohjausryhmän sihteerinä toimii korkeakouluharjoittelija Patrik Koskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö.

Tiede- ja kulttuuriministeri

Petri Honkonen

Opetusneuvos

Maija Innola

VN/27803/2022-OKM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: